
RUSYA VE ÇİN: BATININ GÖLGESİNDEKİ 'MANTIK EVLİLİĞİ' TAZELENDİ

11.06.2019

Anadolu Ajansı (11 Haziran 2019)

Batı'yla ilişkileri gerilen Rusya ve Çin arasında derinleşmeye devam eden ekonomik ve siyasi ilişkiler, "Rusyanın Davos'u" olarak nitelendirilen St. Petersburg Uluslararası Ekonomi Forumuna damgasını vurdu.

Rusyanın St. Petersburg kentinde 6-8 Haziranda düzenlenen St. Petersburg Uluslararası Ekonomi Forumu, 145 ülkeden yaklaşık 19 bin ziyaretçiye ev sahipliği yaptı.

"Rusyanın Davos'u" olarak nitelendirilen foruma, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Çin Devlet Başkanı Şi Cinping, Bulgaristan Cumhurbaşkanı Rumen Radev, Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan, Slovakya Başbakanı Peter Pellegrini, Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres konuşmacı olarak katıldı. Forumdaki oturumlar, 4 bin 800 gazeteci tarafından takip edildi.

Forumun düzenleyicisi Roscongress yetkililerinden alınan bilgiye göre, foruma en büyük katılımı bin 720 temsilciyle Çin gerçekleştirdi. ABD ise Rusyaya uyguladığı sert yaptırımlara rağmen Çinin ardından 520 temsilciyle en yüksek katılımı gösterirken, foruma daha önce sınırlı katılım gösteren Suudi Arabistanın Saudi Aramco gibi en büyük şirketleri de bu yıl ilk defa katılımcılar arasındaydı.

Forum kapsamında, toplam değeri 3,1 trilyon rubleyi aşan (yaklaşık 47,5 milyar dolar) 650 adet anlaşma imzalandı.

Forumdaki farklı oturumlarda, başta Asya olmak üzere Afrika, Orta Doğu, Avrupa ve Avrasya bölgelerindeki ekonomi ve enerji alanlarındaki gelişmeler Rusya ve dünyadan uzmanlarca ele alınırken, özellikle Çinin odak noktasına alındığı tematik çok sayıda sunum ve tanıtım yapıldı.

Türkiye, geçen yıl 2017'ye göre yüzde 18,3 artarak 25,1 milyar dolara yükselen ticaret hacmiyle Rusyanın en büyük 5inci ticaret ortağı olmasına karşın Türkiyeden gerek resmi gerekse iş dünyasından çok az sayıda katılımcı forumu ziyaret etti.

Ticaret savaşları ve Batı'yla bozulan ilişkiler sonrası Moskova ve Pekin arasındaki yakınlaşma, küresel siyasette olduğu gibi forumun da ana gündem maddesiydi.

Bu bağlamda, Rusya Devlet Başkanı Putin ve Çin Devlet Başkanı Cinping'in forum çerçevesinde vurguladıkları ikili ilişkilerde yeni dönem söylemi ve iki liderin görüşmelerin ardından imzaladığı toplam 20 milyar dolarlık anlaşmalar, Avrasya'nın en büyük iki ülkesi arasındaki etkileşimin artan önemine işaret ediyor.

Öte yandan, ticaret hacmini geçen yıl 2017'ye göre yüzde 24 yükselterek 108 milyar dolara, bu

yılın ilk beş ayında da geçen yıla kıyasla yüzde 4'lük artışla 42,6 milyar dolara çıkaran iki ülke, telekomünikasyon alanında ortak adımlar atma konusunda kararlı.

Başta ABD olmak üzere Batılı ülkelerin Çinli Huawei şirketini uluslararası arenadan izole etmeye yönelik attığı adımların gölgesinde, Huawei ile Rus telekomünikasyon şirketi MTS arasında Rusyada 5G teknolojisinin geliştirilmesi konusunda imzalanan anlaşma iki ülke arasındaki iş birliğinin taşınacağı yeni alanlardan biri olarak ön plana çıktı.

Forumun ana oturumunda da Huaweiye yönelik baskıya değinen Putin, ABD'nin söz konusu adımlarını "ekonomik yağma" olarak nitelendirerek, "Bu sonsuz çatışmalara giden bir yol. ABD'nin siyaseti artık bir parodiye dönüştü." dedi.

Çinli Alibaba Grubu ile Rus şirketleri Megafon, Mail.ru ve Rusya Doğrudan Yatırım Fonu (RDIF), Rusya ve Bağımsız Devletler Topluluğu'nda (BDT) faaliyet gösterecek ve başlangıç değeri 2 milyar dolar olması beklenen en büyük e-ticaret şirketinin kurulmasına yönelik anlaşma da bir süre önce imzalanmıştı.

Çin Ticaret Bakanlığı Sözcüsü Gao Feng başta enerji, e-ticaret ve 5G kullanımı, yüksek teknolojik kalkınma gibi alanlarda iş birliğini artırarak Rusya ile ticaret hacmini yıllık 200 milyar dolara çıkarma konusunda kararlı olduklarını söyledi.

ABD'nin yeni yaptırımlarına yönelik riskler nedeniyle iki ülke ticaretinde ulusal para birimlerinin kullanımının artırılması, bir başka deyişle, ticaretin dolarsızlaştırılması ise iki ülkenin odaklandığı başlıklardan birisi olmaya devam ediyor.

Ancak her iki ülkenin de sıklıkla dile getirdiği siyasi söylemlerin aksine Rusya ve Çin ticaretinde doların payı 2017ye kıyasla yalnızca 1,4 puan gerileyerek yüzde 75,8 seviyesinde gerçekleşti. Avronun payı 2,8 puan artışla 7,3 seviyesine çıktı. Ruble ve yuanın payı verilen siyasi mesajların aksine geçen yıl bir önceki yıla kıyasla yüzde 18,3ten 16,9a düştü.

Telekomünikasyonun yanı sıra ön plana çıkan bir diğer yeni alan ise havacılık. Havacılık, Çin'in Rusyanın uzmanlığına ilgi duyduğu alanların başında gelirken iki ülke, Boeing ve Airbus ile rekabet etmesi beklenen CRAIC C929 ile birlikte uzun mesafeli bir yolcu uçağı geliştirilmesi konusunda anlaştı.

Ticarette aslan payı enerjide

Rusya ile Çin arasında 2014te imzalanan doğalgaz anlaşmasıyla yeni bir boyut kazanan enerji alanındaki iş birliği, çeşitli ortaklıklarla derinleşmeye devam ediyor.

Rusyanın yıl sonuna kadar faaliyete geçmesi beklenen "Sibiryanın Gücü" boru hattı üzerinden Çine 30 yıl boyunca yılda 38 milyar metreküp doğalgaz temin etmesi planlanırken yaklaşık 14 milyar dolarlık yatırımla Altay boru hattı ile Çin'in batısına yıllık 30 milyar metreküplük doğalgaz sevk edilmesi planlanıyor.

Çin, küresel enerji sektöründe ABDye güvenilir bir alternatif olarak gördüğü Rusyadaki enerji sektörüne ise yatırımlarını artırıyor.

Rusyanın bağımsız en büyük doğalgaz şirketi Novatek önderliğinde 27 milyar dolarlık yatırımla Aralık 2017'de devreye alınan Yamal LNG tesisi, Rusya'da son dönemde ön plana çıkan projelerin başında geliyor.

Yıllık 16,5 milyon ton LNG üretim kapasitesine sahip Yamal LNG'de, Çinli CNPC şirketinin yüzde 20, Çinli İpek Yolu Fonu'nun yüzde 9,9 hissesi mevcut.

Novatek, forum kapsamında Çinli doğalgaz şirketi Sinopec ve Rus bankası Gazprombank'la yaptığı yeni anlaşmayla da kurulacak ortak girişimle Çine doğalgaz pazarlanmasında mutabık kaldı.

Moskova ve Pekin, nükleer enerji sektöründeki bağları güçlendirmekte kararlı. Rus ve Çinli nükleer şirketleri toplam değeri 1,7 milyar dolar olan Çindeki Hudapu Nükleer Güç Santralindeki iki ünitenin ortak inşasında anlaştı.

Özetle; küresel alanda korumacılığın ivme kazandığı yeni ekonomik düzende, Rusya ve Çin arasında derinleşen ekonomik bağlar, Şanghay İşbirliği Örgütü ekseninde Suriye ve İran gibi dünyanın çeşitli bölgelerinde yürütülen siyasi iş birliklerini de destekleyerek, önümüzdeki dönemin en dikkati çekici gelişmelerden biri olmaya devam edecek.

<https://www.aa.com.tr/tr/analiz/rusya-ve-cin-batinin-golgesindeki-mantik-evlilik-tazelendi/1501004>

Kaynak/Source: